

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt.
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . . . 8 kr.
MAGYELLEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCÁR.

Kvóta és kiegyezés.

Csajjuk félre a politikát ebből a fontoskérdésből, mely most a nemzet képviselőitnek zöld asztalán vár megoldásra! Válasszuk külön belőle mindazt, a mi az exigenciák tudományához tartozik, s tárgyaljuk higgadtan, komolyan azt, ami belőle ekkor visszamaradt s ami súlyosan érinti valamennyiünk anyagi érdekét: tárgyaljuk a kvótát, mint közgazdasági kérdést.

Mert a kvóta tisztán, leszűrve, ugyis csak közgazdasági téma.

A mi a politikával való kapcsolatot előidézi, az a kiegyezés többi kérdése, a melyekre nézve nem is fogunk fönn nagy differenciákat a két államfél között, sőt a melyekre nézve a kormányok már kölcsönös engedmények alapján türehető megegyezési pontokat találtak is. A politikai kérdés tehát pihenhet, mikor e lap hasábjain a kvótát, mint a nemzeti közgazdaságnak egy fontos kérdését tárgyaljuk.

Ugyan hát mi is tulajdonképen az a kvóta?

Akárhányszor megmosolyogtam azokat az elhangzott nagyhangú programbeszédet, melyek nagy képpel és kellő fontoskodással beszéltek az elmúlt választások alatt a nagy közönségnek, a választók összességének a kvótáról. Mosolygásra készítenek ma is, a mikor intelligensnek tartott emberek adom föl azt a kérdést, hogy mi is hát az a kvóta? Mintha kemény mogyorót kellene feltörni a fogaikkal, úgy meg-megrágnák a szót, de határozott választ száz ember közül egy is alig tud adni azok közül, akik különben szeretnek politizálni.

Hadd mondjuk el röviden a gyengébbek kedvéért, hogy mi hát a kvóta?

Ausztriával közös ügyeink vannak a hadügyben és a külügyek intézésében, valamint 10—10 évenként megújítandó vámterületi közösségben. A

két első közönség csak kiadással, még pedig nagy kiadásokkal jár, a hadsereg föntartása és a külügyi képviselet költségei roppant összegeket emésztnek föl. Ezeknek a költségeknek fedezésére fordítanak első sorban a közös vámbevételek. De a közös költségek ebből nem futják ki teljesen: van még egy összeg, mely mintegy 90 millió körül ingadozik, melyet a két államnak kell fedezni s ennek az összegnek az elosztása képezi azt a vitatárgyat, mely fölött 30 év óta vitatkoznak a két állam politikusai.

Ez a kvóta kérdése! Mennyit fizessen a közösügyi fedezetlen kiadásokból Ausztria és mennyit Magyarország?

Tehát ez a kvóta nem adó, amit Ausztriának fizetünk, hanem a közös költségekhez való hozzájárulásunk aránya.

Eddig Magyarország 31.4%-ot fizetett a közös költségekhez, a többi Ausztria fedezte. Ausztria hatalmas közgazdasági forrásai lehetővé teszik, hogy ő viselje a túlnyomó magasabb részt, mert ez a 31.4%, a mit eddig fizettünk, a mi erőnket eddig is túlhaladta s akkor, a mikor az első kvóta-arányt megállapították, a mi politikusaink hallatlan terhet vetettek az adósságokban vergődő, háborúk és elnyomatás által elgyötrött magyar nemzet nyakába.

Ezt a 31.4%-os kvótát szomorúan türtük 30 éven át; most, hogy közgazdasági életünkben némi fellendülés mutatkozik, hosszú, kimerítő betegség után lábadozó félben vagyunk, s kezdjük érezni ereinkben az erőteljesbb vérkeringés hatását: Ausztria megrohan bennünket s lehetetlen számításokkal, tarthatatlan okadatulással le akarja szedni rólunk azt a kis izmot, amit sikerült visszaszerezni, s hallatlan terheket akar a nyakunkba akasztani.

Most azt mondják odaát, fizessetek ti 43 százalékot eddigi 31.4 helyett. Tehát 12%-kal akarják fölemelni a terheinket, vagyis évenként több mint

10 millióval. És vajon honnan veszik ezt a 43%-os kvótát a mi tisztelt és jóakaró szomszédaink?

A népesség arányszáma — ezt mondják — olyan, hogy a lakosság 43 százaléka lakik Magyarországon, 57%-a Ausztriában. Tehát az legyen a kvóta-kulcs!

Oh sancta simplicitas! Nem akarjuk azt mondani, hogy ez az indoklás hülyeség, hanem mondjuk, hogy együgyűség, vagy ha úgy tessék hát a legszörnyűbb rögzítés és rosszakarat. A gazdag, a hatalmas, a sűrű népességű Ausztria, melynek kiterjedt gyáripára, óriási kereskedelme évszázadokon át gyarmatként kezelte és szipolyozta Magyarországot, ez az Ausztria velünk szemben most egy olyan játékra vetemedik, melyet egyenesen megfoghatatlannak kell mondani.

Magyarország. — sajnos, — szegény még mindig. Ipara a fejlődésnek még azt a pontját sem érte el, melyet Ausztria már 30 év előtt, tehát a kiegyezés megkötésekor, régen élvezett, mely hatalmas ipar regeteg adózási objektumot képez. Földadónak sokkal magasabb, mint Ausztriáé, adózási képességünk sokkal kisebb, mint Ausztriáé, nyereszterményüket a közös vám védelme alatt Ausztria nyeri el s Ausztria ipari terményeit a közös vám oltalma alatt a mi nyakunkba sózza magas árakon, versenyhátrány nélkül.

Tehát, ő diktálta nekünk a mi terményeink árát, és ő maga diktálja nekünk az ő iparcikkeinek árát is. Mi olesón adunk neki, drágán veszik tőle a közös vám mellett.

De azért rajtunk még egyszer eret akar vágni. Egy türelmes bárányról két bört huzni, ez az osztrák urak jelszava.

Mert különben nincs értelme annak, hogy a kvótát a népesség arányában vessük ki. Ez olyas valami volna, mintha például X. gróf 2000 holdas földbirtokos azt mondaná, hogy János gazda a 100 holdas kis gazda is fizessen anyai adót, min

SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCSÁJA.

A süket.

A kis társaság hangosan beszélgetve fordult be a körútra. A szép Binderné különös jókedvében volt; kacagott, csicsereggett mint egy szerelmes kis pacsirta és tüzes, fekete szeme ragyogott a boldogságtól.

A fiuk nem tudták elképzelni, mi idézhette elő az eddig oly tartozkodó, jég-hidég asszony viseletében ezt a kellemes változást. Talán az enyhe esti szellő, a mely gyöngéden csókolta végig arcát és a nagy, ibolyacsokros kalap alól kiszabadult hajfürtöket? Vagy tán a tava-z érzete adott vastag jégkéreggel bevont szívének egy kis meleget és most olvadni kezd a jég a mely eddig elfenyített legtüzesebb ostromaiknak? . . . Vagy talán szerelemre vágyik?

Ezek és még számtalan ilyen gondolat fordult meg a fiuk fejében, de határozottan nem tudták megállapítani a szép asszony csudálatos viselkedésének indító okát.

Nem is kutatták sokáig, örültek, hogy a szép asszony végre olyan, a milyennek eddig híába óhajtották. Most, hogy nyilvánvalóvá lett, hogy a szép Binderné is elvégre csak asszony, hogy neki is van érző szíve forró, lüktető vére, mindhárman reménykedni kezdtek . . .

Bátyk Lajos, az örökké jókedvű és örökké elsőéves joghallgató önelégült mosollyal simította végig vékony, fekete bajszkáját és így biztatta magát: Azt hiszem az enyém lesz!

Erdy Béla, az ideálisták ideálistája, a legszomorubb poéta, majd felfalta szemével a szép asszonyt és felsóhajtott: Óh! ha az enyém lehetne . . .!

Alberti Gyuszi, a hanyatló század legfessebb és legesinosabb huszárfőhadnagyja pedig elhatározottan esapott a kardjára és a fogai közt mormogta: Az enyémnek kell lennie!

Avval nem törődött egyikük sem, hogy van még a társaságban valaki, a ki őt egészen bírja, a ki parancsol neki, és akinek kizárólagos joga van hozzá, — a szép asszony férje.

Most különben Binderné sem törődött az vával. Nyugodtan, sőt látszólag örömmel eltárta, hogy egyedül kullogjon hátul, míg ő a főhadnagy karján kacagva és kaczerködve hallgatta a fiuk bókjait. Azok pedig ugyan, csak rajta voltak, rajta voltak, hogy mentül jobban tessenek a szép asszonynak. Az örökké jókedvű Lajos csintalan pletykákkal kedveskedett, a főhadnagy a katonaelélethől vett történetekkel mulattatta, az idealista Erdy pedig olyanokat sóhajtott, hogy akár az operaház előtt levő szifukszuek is meglágyulhatott volna a szíve.

Csak Binder ur ment szóltalanul, mélyen elgondolkodva a felesége után . . . Minek is beszéljen, hiszen

ugy sem hallgatnák szívesen. Aztán mit is beszéljen, hiszen fogalma sem volt, miről folyik a társalgás. Talán éppen róla . . . Biztosan rosszakat mondanak reája, talán szidják is, vagy kinevetik . . . Bátran tehetik, tudják jól, hogy nem hallhatja. Óh! mennyit eltörne, elszenvedne, mindenét odaadná, ha még egyszer visszanyerhetné hallását; milyen boldog volt akkor, mikor karjaiban tartotta kis feleségét és még megtudta érteni annak szerelmi mámorban kiejtett süttogő szavait. Milyen tisztán hallotta egykor, pedig ugyszólván csak a fülébe lehelt: „Te édes, te drága! . . .” Most mindinkább elhidegül iránta, pedig akkor szerette, nagyon szerette. Hja! szerelmes szavakat nem igen lehet hallócsövön keresztül a szívhez juttatni . . .

A társaság megállott egy vendéglő előtt. Binder ur abba hagyta az elmélkedést és kérdőleg tekintett körül. A főhadnagy belekiáltott a hallócsövébe: „Ő nagysága ma vendéglőben szeretne vacsorázni. Itt kitéző czigányzene van, menjünk be.”

Binder ur ránézett a feleségére. A tekintete azt kérdezte: Akarod-e? Az asszonyé azt felelte: Nagyon!

Az emberke egy pillanatig gondolkodott aztán a nagyot halló embereknél általános gyors beszédmodorával így szólt:

— Hát nem bánom, menjünk be!

(Folyt. köv.)

6, mert János gazda családjá is 8 tagból áll, mint az övé. Tehát nem a jövedelem szerint, hanem a népesség; szám szerint vessék ki a közös állásu terheket.

De erre már X. grófot kivennék a fundusából, ha ilyesmit merne csak említeni is, vagy pedig rosszabb esetben bevinnék az örültek házába, hogy gondolkozzék a fölött a kérdés fölött, hogy tiz szegény ember vagyona és tiz gazdag ember vagyona között van-e valami különbség vagy nincs.

De ne foglalkozunk tovább ezzel a közgazdasági monstrummal. Adjuk át Beer urat és az osztrák kvótabizottság tagjait az európai nemzetgazdák itéletének, akik ezt a szörnyűséget majd fel fogják jegyezni a nemzetgazdaság történetének lapjain, hogy a jövendő nemzedékek is jól mulassanak az osztrák nemzetgazdaság bölcsesinek hosszuhajuságán, hogy ne mondjuk rövidesülésén.

A kvóta kérdésében egy megdöntetlen tétel van. Az, hogy 1868 ban a 31.4 százalékos kvótával erőnket felülmúló terhet vállaltunk. Akkor az igazságos kvóta 25% lett volna, vagy ha a jövedelmi adórendszer elfogadhattuk volna alapul, akkor 29%. De mi fizettük a 31.4%-ot harmincz éven át „politikai tekintetből”, mint akkor mondták a mi politikusaink. Most azonban sem mi ok sincs arra, hogy tovább is „politikai tekintetekre” legyünk szorulva, mert az a nézet, hogy a kiegyezés ránk nézve valami nagy főnyeremény volna, már rég meg van csúfolva, és rá léphetünk a reális gazdasági alapra, vagyis arra, hogy Magyarországnak nincsen elajándékozni való egyetlen garasa se s mi teljes erővel követeljük a kvótának a legreálisabb alapon való kiszámítását.

Akár a fogyasztási adók, akár az állami jövedékek, akár a vasuti és kereskedelmi forgalom adatait, akár pedig az eddig pontosan nem ismert nemzeti vagyont vesszük a kvóta kiszámítás alapjául, a mi hozzájárulásunk sohasem haladhatja túl a 32 százaléket, mert valamennyi kiszámítás e százalékon alul eső kvótaösszeget biztosít számunkra.

A magyar kvótabizottság — hála Istennek! — ezen az alapon áll s nincs is okunk kételkedni abban, hogy ez alaptól nem is fog tágitani.

HIREK.

— Képviselői küzgyűlés tartatott e hó 6-án délután fél 3 órakor a következő tárgysorozattal: 1. A folyó évi 26-dik számú határozat értelmezésében a II-ik és IV-dik kerületbeli Óvodák felépítésére vonatkozó tervrajz és költség előirányzat megerősítése elfogadtatott. 2. A folyó évi 28-dik számú határozat értelmében az Árpád szálló udvaránépitendő saletli terv rajzának és költség előirányzatának megerősítése elfogadtatott. 3. Békés vármegye Tekintetes Alispánjának f. évi 4555 számú leirata mely szerint Szarvas község azon kérelme, hogy a mezőtúri úton a 18-a számú átmetszésen állandó hid építtessék ez idő szerint nem teljesíthető. Nem fogadtatott el. 4. Törvényhatósági bizottsági 355-dik számú határozat bemutatása melyben az 1896-ban ebadó címén befolyt összeg hová fordítása iránti 1896 számú községi képviselőtestületi határozat megerősített. Elfogadtatott. 5. Községi tanács előterjesztése a vásártéren építendő czédulaház és állandó hid mérleg beszerzése ügyében. Elfogadtatott hogy felépíttessék. Egyéb időközben befolyó ügyek és előjárói előterjesztések. A czédulaház s a hidmérleg fölállíttassék.

— A szarvasi takarékpénztár beszerzett Budapesten egy kitűnő hiteles, — a budapesti gabona hivatalos mérlege szerint készült — gabona mérleg, melyen a gabona eladásnál igen fontos minőség mérések csekély díj ellen eszközölhetők minden hétköznapon délutánonként.

— Vizsgák. A főgymnasium 8-ik osztályu tanulók osztályvizsgálója most hétfőn, 10-én, kezdődik s tart 19-ig bezárólag. Nyomban azután kezdődik az írásbeli érettségi, mely eltart 24-ig. — A szóbeli érettségi a jövő hó 17-én kezdődik s eltart 21-ig.

— Műkedvelői előadás. Az iparos és kereskedő ifjak — mint értesülünk, — műkedvelői elő-

adásra készülnek. Betanulás alatt van Szigligeti „Szókölt Katoná”-ja. Legközelebb már megtartják a főpróbát is.

— Majális. A főgymnasium tanuló-iffjusága által rendezendő majálásra szóló meghívókat a rendező bizottság e héten küldi szét. A meghívottak nagyszámából következtetni merjük, hogy a mulatság méltán fog sorakozni — siker tekintetében — az eddigiekhez. — Ajánlanók, hogy a rendező-bizottság az Égek Urához is küldjön meghívót, hátha akkor majd nem zavarja meg az eső a mulatozókat.

— Utcza kövezés. A gróf Csáky Albin utcza kikövezése már majdnem bizonyos. A napokban ugyanis erre vonatkozólag, kedvező hír érkezett a minisztertől.

— A képviselő testület múlt héten tartott ülésen a városi munkások két segédjének, 60 napra 2—2 frt napi díjat szavazott meg a városi csatornák felméréseért.

— Szarvasi Takarékpénztár. Értesülésünk szerint a Szarvasi Takarékpénztár termény és árucikkeit folyamatosan levő nagymérvű fejlesztése Budapesti gabona-nagykereskedő körökben élénk helyeslésre talált és azon összeköttetések folytán, melyek az illetékekkel a takarékpénztár által már megállapítva lettek és a gabonabizományi eladá-ok révén az egész raktárt jóformán igénybe venni és élénken foglalkozni számos nagy czeg biztos kiállításba helyezte.

— Komp forgalom. Értesülésünk szerint, a mező-túri 18-ik átvágásnál a komp átadatott a forgalomnak.

— Megszűnt a sertésvész. Mágocs községben — mint értesülünk — a sertésvész megszűnt. Jénnélfogva a község a zárlat alól feloldatott.

— Rendelet. Egy legutóbb kibocsátott előjárósági rendelet azt mondja, hogy azon karokért, melyek a vasut mentén, 12 éven aulfi gyermekek követnek el, a szülők, vagy azok gyámjai felelősek.

— Érdekes — nem érdekes. Minden hét, száz meg száz eseménye közül a legérdekesebbeket kiválasztani azokat megrajzoltatni; versben prózában megénekelni, bizonyára nem a legkönnyebb feladat. Hát meg ugyanezt a mesterséget hétről-hétre ismételni, hogy a nagy közönség szeretett lapjában mindig is az érdekes eseményeket találja meg és ne legyen kénytelen unalmas, érdektelen dolgokkal foglalkozni. Ez minden képes lap szerkesztőségének örök problémája. Ezt a feladatot hetilapjaink közül a legjobban az Ország-Világ oldja meg, a melyben mindig megtaláljuk a hét eseményeit érdekes képekben megörökítve. Ez az aktuálitás utáni törekvés jellemzi legszebb képes hetilapunkat, a melyet ép ezért szeretett meg a magyar olvasóközönség. E heti számában is a török-görög háborúról, Vilmos német császár bécsi látogatásáról, a nagyváradi érsek jubileumáról hoz szép illusztrációkat Természetesen a legszebb versek és novellák egészítik ki a füzet tartalmát. Az Ország-Világ e héten még egy érdekes dologról értesít olvasóit, arról hogy karácsonyi ajándéku pompásan kiállított irodalmi almanach-t ad, telve a magyar irodalom jeleseinek munkáival, zeneszerzeményekkel, képekkel. Ezt a szépen kiállított kötetet, a melynek bolti ára 1 forint lesz, az Ország-Világ újonnan belépő előfizetői is ingyen kapják. Az Ország-Világ előfizetési ára negyedévre 2 fnt. Mutatványszámokat kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal (Hold-utca 7.)

— Kedvezményes vasuti jegyek. A belügyminiszter körrendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz, a melyben a vasuti kedvezmény alkalmazása körül felmerült kételyek eloszttása céljából megállapítja mindazon törvényhatósági állásokat, a mely állásokat betöltő tisztviselő és hivatalnokok a féláru vasuti menetjegyekre igényt tarthatnak. E szerint a kedvezmény kiterjedt a Budapest székes fővárosban, Fiumében és a törvényhatósági városokban, valamint vármegyék központjában és a járásokban alkalmazott összes tisztviselőkre rendszeres segéd- és kezelőhivatali személyekre. — tanügyi személyzet azonban a kedvezményben nem részesül.

— Kibizok öröme. A gyakran lenézett, sőt sok ember által osztozszerűleg gyűlölt kibiz urakra jó idő vár. A budapesti kir. itelő tábla kimondotta, hogy a kibiz a játékos fölött áll. Nem minden tekintetben, az igaz: de míg a kártyázók egymás elleni követeléseiket peres uton nem érvényesíthetik, addig a kibiz még ha proziczzerkedett is, játékosnak játék közben adott kölcsönpénzt per útján is követelheti s az meg is ítéltetik neki. Így itelt a kir. tábla.

— Új törvényszáki elnök. A tragikus véget ért szegedi törvényszéki elnök, Muskó Sándor helye mar be van töltve Pódosy Lajos dr. szegedi kir. ítéletbíróval, kit ő felsége a király április 4-én

kelt rendeletével helyezett a diszes állásra. Dr. Hódos Lajos eddigi pályafutásáról a következő érte-üléseink vannak: Született 1850-ben, tehát most 47 éves, római katolikus, nős, két gyermek atyja. 1872-től van a jogszolgáltatás szolgálatában, ekkor lett aljegyző, majd jegyző, alügyész, később pedig 1881-ben kaposvári törvényszéki bíró. Itt működött 1887-ig, amikor a pest-vidéki törvényszékhez került, ahol 1891-ig működött. 1887-ben berendelték a kir. táblához kiegészítő bírónak, majd 1891-ben, amikor a kir. táblát decentralizálták, Szegedre jött azóta is, mint a kir. tábla polgári osztályának egyik bírámikodók. Az új elnöknek állami és jogtudori oklevele is van.

— Idők jele. Egyik legmegbízhatóbb forrásunkból kapjuk ma, az utóbbi években szépen fejlődött gazdasági gépiparunk sajnálatos hanyatlását tanúsító azon értesítést, hogy hazánkban legrégebb és legtekintélyesebb vállalatainak egyike: a Schlick-féle vasöntőde és gépgyár r. t. Budapesten, a gazdasági gépek és eszközök gyártását ezentul jóval szűkebb keretbe szorítja, a mennyiben ezen gépek és eszközök nagyobb részének további készítésével felhagy és a raktárainban felhalmozott nagy mennyiségű ilyenmü gépek és eszközöknek, minden elfogadható árban való elárusítását, ugy egyenként, mint csoportokban határozta el. Mint a helyzet ösmerői báran regisztrálhatjuk, hogy ezen derék vállalatnak eme részletes visszavonulása a gazdasági gépszakmától, tisztán csak e téren dugó, áldatlan versenyben nyeri magyarázatát, mely szűk ségefé tette volna azt, hogy országsszerite kifünőnek elismert gyártmányainak minőségét, a melyen leszorított árakkal hozza összhangzatba. A társulat, melynek készítményei a legutóbbi milienaris kiállításban is méltó felünést kellettek és a legnagyobb kitüntetést a diszoklevelet nyerték el, semhogy az üzletvezetés régi, dicséretes traditiójától eltérjen, miután meggyőződött arról, hogy jó árut, a mi piaczi árak mellett, csak vesztéssel hozhatna forgalomba, inkább lemondott a további versenyről, élénk sajnálatára a hazai gazdaságközönségnek, mely bizonyára tájadalmasan fogja nélkülözni ezen jeles megbízható czég, szolid gyártmányait és nagy kárára gazdasági gépiparunknak melyben egyelőre pótolhatatlan lézogat hogy maga után. Hallomás szerint, a társulat ezentul fokozott tevékenységgel fog a már eddig is virágzó többi osztályainak, mint: hid, gép- és waggon építészet, vas, horgany- és érczöntőde, épületlakatosság, vasszerkezetek stb. minél nagyobb mérvben való fejlesztésére törekedni.

CSARNOK.

Visszaemlékezés diákkoromra.

Hej édes diák élet! De jól esik reád visszagon- dolnom. Mennyi öröm, mennyi pajzanság, no meg poezis, nyilatkozik meg benned! . . . Igazán ifjunak érzem magam, ha reád gondolok. Mert bizony régen volt az, mikor én a h*.*i iskola padjait koptattam. Nagy idő mult el azóta; a hajam szálai is kezdenek már hullani . . . Hanem hát kinek ne jutnának eszébe ugy hébe-korba, diákkori élményei?!

Ha nem vesszi néven a f. olvasó, ugy elmondok (pardon! leirok) egyet-mást az én diákkori élményeimből.

Ugy emlékszem a negyedik osztályba jártam s velem együtt még vagy harminczan. Jó gyerekek voltunk egytől-egyig. Csak az volt a baj, hogy senki sem érzett magában hajlandóságot arra, hogy ezt el- higgye. Pedig mennyire azon voltunk, hogy elhittessük! Hát' sen jó gyerekek voltatok ti — mondogatták, csak hogy „hátról.” Professoraink is egyre hajto- gatták, hogy ilyen osztályljal még nem volt dolguk. Utoljára aztán magunk is elhittük, hogy nem vagyunk jobbak a Deákné vasznául. . .

Nagyon szerettük az egyes tan-órákat „elhu- zolni.” Kálmán barátunk különösen nagy passziót érzett az ijenszinü indítványok iránt: Fink! bátorodom egy ünnepélyes indítványt előterjeszteni. . . . (Hall- juk! Halljuk!) Indítványom, hogy ezt vagy amaz az óráat „czuholjuk” el. . . . Erre aztán alkalmas helyes- lés meg eljenzés hangzott fel. Akadt ugyan egy-két ellenző, de biz' azokat ugy lehurrogtuk s fenyegettük a „felcsipéssel,” hogy végre is kénytelenek voltak a többség előtt meghajolni.

Rendszerint az ének, meg a tornaórát „czuholtuk,” de mint a melyek nem voltak rendes tantárgyak. De

biz' azért nem egyszer megtörtént, hogy a latin és németórákat is „elblicceltük.“ Ez utóbbit azonban nagy óvatossággal tettük, mert különösen a német tanárunk iróniasan mérges ember volt s ha valami csinyűket észrevette, hát volt „hadd el hadd!“ Hanem az ének-tanár meg a tornatanár urak nem sokat törődtek velünk. Szelid lelkű, öreg emberek voltak, a kik az igazat megvallva maguk is édes örömet „bliccelgették“ óráikat...

De hát mindennek meg van a maga határa! Professzoraink is megsokallták az óramulasztásokat s feljelentettek bennünket az osztályfőnöknek.

No még csak ez kellett... Haragtól kipirult arccal rohant fel hozzánk a professzor ur s általános „drukkolás“ között adta tudtunkra, hogy a több rendbeli óramulasztás miatt szombaton délután négy óra hosszáig be leszünk csukva. S azzal magunkra hagyott...

Tyhű az áldóját! De ennek már fele se tréfa. Ez valóságos zsarnokság. Négy (mondj: négy) óráig elcsukni bennünket. Hisz ez iróniasan valami!... Általános elkeseredés vett rajtunk erőt. De hát mit tehetünk volna? Kálmán barátunk ugyan indítványozta, hogy a becsukás elöl szökjünk meg, hanem indítványa ezáltal nem talált te. szésre. Hiszen ha elszökünk, hát más alkalommal már kétszer annyi időre zárnak el! Nem szöktünk meg s így be is csuktak bennünket egytől-egyig.

Hanem már most mit tegyünk? Az unalom megész bennünket! Biz' az nem evett meg, lévén ő a diákok irányában nagyon kegyes...

Alig hogy ránk zárták az ajtót, Gyula barátunk, ki elismert jó szavaló volt, felállt az aztalra s elkezdte szavalni a „Talpra magyar“-t. Lajos barátunk monologizált; én meg karikatúrákat pingáltam a táblára. Mikor pedig ebből kifogytunk, Tihamér kománk indítványára egymásra hánytuk a padokat s elkezdtünk úgy fütyi mellett, valczerezni, mazurkázni, meg nem tudom én micsodázni. Szóval „patentul“ mulattunk.

Ganem bizony ugy két óra elmúltával a kedélyek kezdtek lóhadni. Ugy éreztük, mintha lehangoltság vett volna rajtunk erőt. Megéheztünk, ez volt oka lehangoltságunknak. Mit tegyünk? Bizony mi hamar kiesztük. Dezső barátunkat, ki azóta — mint halálom — a dohány csempészeknek lett félelmes ellensége, rávetjük, hogy másszon le az emeletről, menjen a pékhez s hozzon azt, a mi jó. Ugy is történt. Dezső ugyesen lekuszott a földre, a kerítést átugrotta s csakhamar kifíval, czipóval megrakodva tért vissza. Az iskolaszolga szerencsénkre nem vette észre s így feljöhettünk osztályunk ajtajáig. De be nem jöhettünk, mert az ajtó csukva volt, a kulcsot pedig az osztálytanár vitte el magával. Dezső azonban ügyes gyerek volt. Átment a szomszédos osztály tantermébe s onnan integetett nekünk, hogy már megérkezett, de nem tudja hogyan adja át a hozottakat?! Ezen is segítőtűnk. Esernyőinket, kidugtuk az ablakon s Dezső azokba dobálta a sok kifit és a czipót.

Igy aztán alaposan beebédeltünk. És hogy a még nátralevő időt valamiképen elűssük, danolni kezdtünk s ugyancsak fujtuk a „Ha diák vagy, ne tanulj!“ kezdetű ismeretes nótát. Hogy pedig ne csak magunk élvezzünk, kinyitottuk az összes ablakokat, a minék meg is volt az eredménye, mert a járó-kelek mind megálltak s úgy gyönyörködtek az isteni kvartettben. De meghallotta azt valószínűleg az osztálytanár ur is, mert nemsokára láttuk, a mint vérvörös arccal rohant az iskola felé.

Most aztán megijedtünk ám! Biztosra vettük hogy még vagy két órával megtoldja a négyet. A legnagyobb „drukkok“ között figyeltük lépteit. Egyszerre azonban úgy tetszett, mintha, közvetlenül az ajtó mellett, megállt volna. Vártuk: mikor sikoro? már a kulcs? De hiába! Az unnepestes csendet csak néhány, kívülről jövő, csattanás zavarta meg. Nyomban azután belépett a tanár ur, még pedig másod magával: fülénél fogva vezette be Dezső barátunkat. A kiket legközelebb talált magához, azokat egy párszor — amugy Istenigazában — képen teremtette, aztán mindannyiunkat alaposan összeszedte, legvégül pedig — ennek örülünk legjobban — hazabocsátott...

Azoknak a bizonyos csattanásoknak is megtudtuk később az okát. Dezső, végtelenül unatkozva, rágyújtott egy cigarára s mint a ki dolgát jól végezte, sétálni kezdett a folyosón. Annnyira el volt merülve gondolataiba (miniszternek készült!) hogy észre sem vette a mint az osztályfőnök a háta mögött termett. Hanem mikor a tanár urnak nagyon is ideges keze összetűkzésbe jött nyakával — akkor magához tért, s amint hátratekintett, ijedtében a cigarettát is majd lenyelte...

Igy végződött a mi becsukásunk!... Hogy az ilyen és ehhez hasonló események eléggé sűrűn jelentkeztek iskolai életünkben, azt talán felesleges is mondanom. Történnék ilyesmi manapság is. A diák-élet poezise nem volna teljes nélkülök.

Z. J.

KÖZGAZDASÁG.

Mit tegyünk tavaszkor hogy a járványos betegségekől megmeneküljünk?

A járványos, bőrkfütéses betegségek, köztapasztalat szerint, legnagyobb mérvben tavaszi hónapok alatt szoktak fellépni

Ennek különféle okai vannak ugyanis, de ezen okok egyik legalaposabbika az hogy tavaszkor a télen át megfagyott földből a melegebb nap heve folytán nagy mennyiségű ártalmas gőzpára s egyéb bomlasztó anyag száll felfelé, a melyek mindenféle erjedést, rothadást közzé létre, ez által a levegőnek és talajnak fertőzését okozzák, élősdieket teremnek, az emberekben pedig betegségeket támasztanak.

Szükséges nelfogva, en hogy házunk tájának, lakóhelyeinknek, szobáinknak tisztaságára, jó szellőztetésére igen nagy gondot fordítsunk: az udvarokból a tél folyamában felgyülemlett trágyát, szemetet, konyhahulladékokat szorgalmasan eltávolítsuk, az árnyékszék tartalmát kihordassuk s minden oly tárgyat, a mi rossz szagot, büzt áraszt s a levegő megromlására szolgálna házainktól távol tartsunk. Mert kiki meg lehet arról győződve, hogy a tisztán tartott házak lakói sokkal ritkábban esnek járványos betegségekbe, mint azok, a kik ronda, piszkos, szellőztelen, fülledt levegőjű házakban laknak.

A himlő, vörheny, kanyaró, roncsoló toroklob stb. kiütéses betegségek tehát a legjobb létrehozója s kifejllesztője nem egyéb, mint a szenny, tisztátalanság, a melybe a környező anyagok (bacteriák) leghamarább megteremnek, elszaporodnak s belehelés által az emberekben betegségeket idéznek elő.

De nemcsak ezen elősorolt bőrkfütéses kóroknak, hanem még különösen a tüdőgyulladásnak is tavaszkor van a legnagyobb uralkodási korszaka.

Tüdőgyulladás ugyanis, a mely Magyarországon évenként átlag mintegy 25,000, még pedig az esetek nagyobb részében, java korbelt áldozatot kíván, az orvostudomány mai álláspontja szerint, szintén járványos betegség és az a természete, hogy legkivált tavasszal szokot nagyobb kiterjedésben fellépni.

Ez az oka, hogy némely községben 15-20. sőt több egyén is meghal tavaszkor, rövid pár hét alatt, tüdőgyulladásban.

Mert ne gondolja senki, hogy tüdőgyulladás, megfázás, áthűlés, átnedvesedés folytán jön létre; ezen betegségek fertőző alapoka van, a mely fertőzést bizonyos

elődsi (parazitarius) szervezetek hozzák létre, a melyek leginkább tavasszal árasztják el a levegőt. A meghülés, megfázás csak kifejllesztő mozzanat az emberi szervezetbe jutott élősdiek elszaporodására, a mely elszaporodás ezenkívül a tisztátalan megromlott levegő által csak fokoztatik.

Ezért kell óvakodnunk főleg tavaszkor a meghülestől is, nehogy a szervezetünkbe bejutott, de ott a rendes visznyok közt magunktól főnkremenő élősdiek halálos megbetegedésünket idézhessék elő; — a tisztaságra és jó levegőre pedig azért legyen gondunk, mert az élősdiek leginkább, sőt mondhatni csakis a tisztátalan helyen s megromlott, büzös levegőben jöhetnek létre.

A szerkesztésért felelős: SAMUEL ADOLF.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A békés-báboczkai szakaszon a luczerna és fütermés ez évi használatának árverése a következő sorrendben fog készpénz fizetés mellett megtartatni, um:

1. Május 10-én hétfőn reggel 8 órakor kezdődik az árverés a szentandrás-öcsödi országútra kimenő lejárótól és folytatatik a szarvas-mturi vasuti hidig.

2. Május 11-én kedden reggel 8 órakor folytatatik a szarvas-mturi vasuti hidtől — a 9-ik őrzárbeli régi gát fütermésének eladásával — a kis fobi rámpáig.

3. Május 12-én szerdán reggel 8 órakor kezdődik az árverés az Endrőd alatti régi gátak fü és here termésének eladásával, a vágó hidtől a gyomai nagy gözmalomig és tart az nap az V-ik őrzárbán levő gyomai tehénjárás rámpájáig (Torzsás zug.)

4. Május 13-án csütörtökön reggel 7 órakor kezdődik az V-ik őrzárbán levő gyomai tehénjárás rámpájától és art K. Tarcsáig.

5. Május hó 14-én pénteken reggel 7 órakor kezdődik az árverés K. Tarcsa feletti Ösvény hegy rámpától és tart 0-ig

6. Május 17-én hétfőn reggel 8 órakor kezdődik az árverés a sztandrás öcsödi országútnál (Makkosi rámpa) és tart folytatva báboczkáig. A Mogyorós halomtól kezdve a nagy Horga gát Öcsöd felé való végén lesz ezen terület árverése. A kiselejtezett leltári tárgyak minden őrháznál ugyanakkor fognak eladatni.

Szarvas, 1897. május 4-én.

Dósa Andor

h igazgató szemézők.

Szobafestő, mázoló és tapatérozó műhely megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Szarvason a Belvezey-utca 11 sz. alatti házban

szobafestő, mázoló és tapatérozó

műhelyt nyitottam.

Szakképzettségemet több éven át a legnagyobb városokban és legelső műhelyekben szereztem meg, s így képes vagyok még a legkényesebb igényeknek is megfelelni.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esedezem

Wanderstein Mátyás

szoba-festő, mázoló és tapatérozó.

Iparosok és gazdák figyelmébe

ajánljuk

locomobilfűtéshez

kitünően alkalmas

salgótarjáni és petrozsényi

darabos, kőcska- és dió-szenünket,

valamint

aknaszenünket kazánfűtéshez.

Gyors és pontos szállítás.

A salgótarjáni kőszénbánya részvénytársulat igazgatósága

Budapesten, V., József-tér 14.

6-2

Legbiztosabb szer

Az általánosan elismert és jó hatásúnak bizonyult.

„Barát ital“

czimű növényeszer gyomor-likőr készítményem székrekedés, étvágytalanság és az ebből eredő bajok ellen.

Használati könyvvel együtt egy üveg ára 40 és 80 kr. Kapható B.-Szarvason Réthy Sándor ur fűszer üzletében.

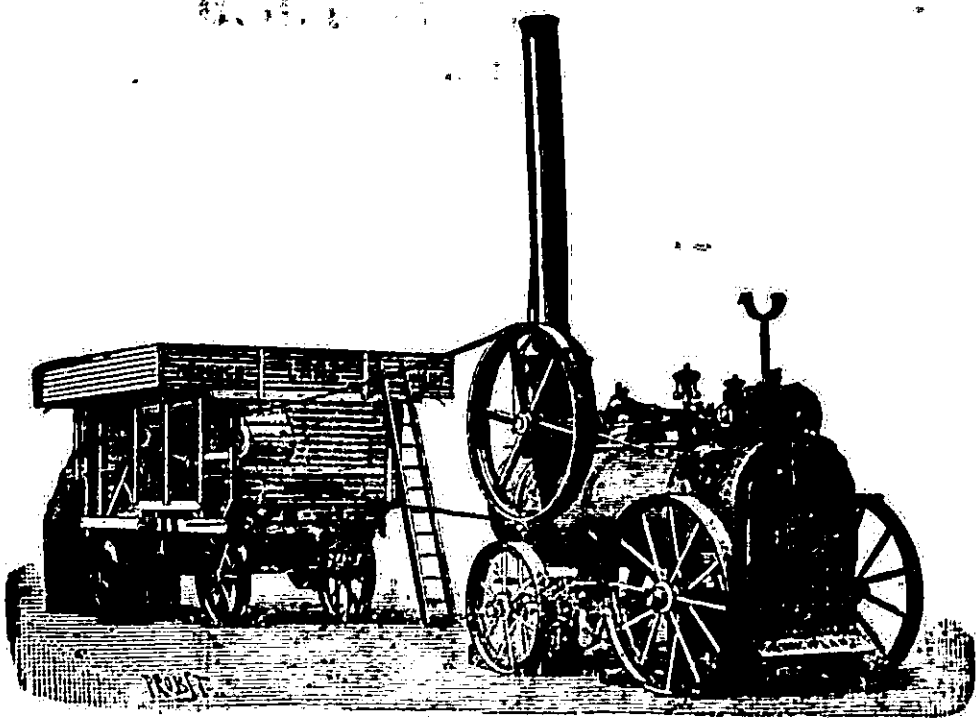
Valamint a főraktárban nálam H.-M.-Vásárhelyen Árpád-utca 12. sz. a.

Zenke Zoltán.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár, vas és érc-öntőde

Budapest, VI., Váci-körút 59. sz.
Alapított 1866-ban.

Ajánlja saját gyártmányu legkitünőbb kivitelű szabadalmazott gőzcséplőkészleteit, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legcél- szerűbben megfelelnek és az összes gazdaságba vágó gépeit.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére.

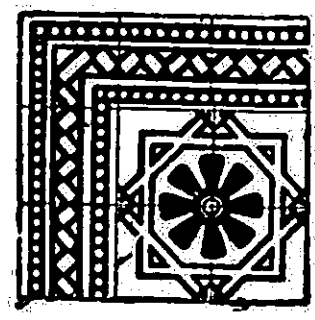
LANZ HENRIK mannheimi cégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gőzmozdonyok és cséplőgépekben; utóbbiak háromszori légtisztításra berendezve

Ezen készletek minden eddigi versenysej- lésnél az összes versengő belföldi és angol gyártmányokat legmagyarabb kitüntetés- sel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gőzcséplőkészletei.

Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítás- sal készséggel szolgálunk.

18-8

WALLA JÓZSEF

mozaik- és cementáru-gyára

építési anyagok raktára

BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 13.

Vállalkozók:

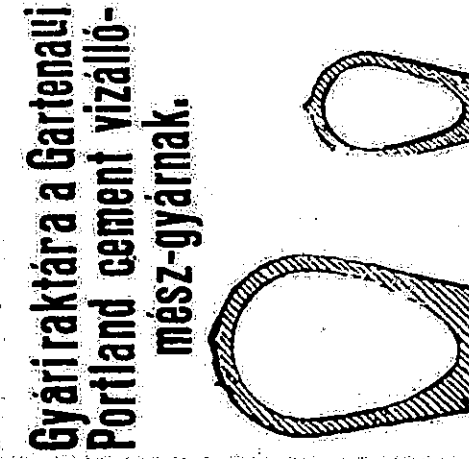
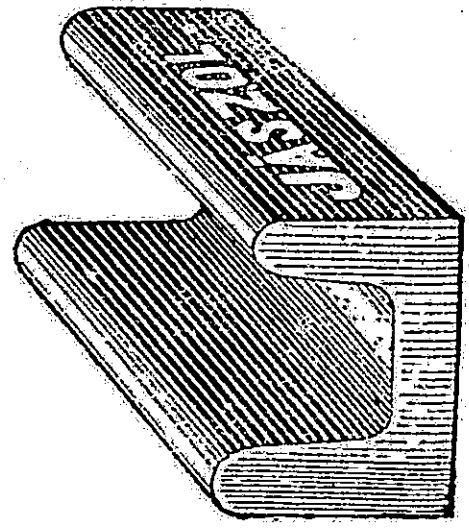
Gránit-terazó,
Betonrozások,
Medencék,
Csatornázások,
Szőkőkutak,
Jászolok,
Cement-vizelők,
Cement-lapok és
Mozaik-lapokkali köve-
zések elkészítésére,
Fayence-lapokkali fal-
burkolások stb.

Raktárt tart:

Kerám-lapok,
Kelheimi lapok,
Mozaik-lapok mettlachi
módra,
Terracotta-árak,
Aszfalt tető-lemez,
Tűzálló téglák,
Kőagyag-csövek,
Kémény toldalékok kő-
agyagból stb.

Gyári raktára a Garternall
Portland cement vizálló-
mész-gyármal.

Mennyezet nád-
szővet-raktár
(S. Rohrgewebe)

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy helyben 1897. év
Április 2-től egy új

— Bádógos üzletet nyitottam —

az „Árpád“ bazárban.

Üzletemben készleten tartok mindennemű konyhai felszereléseket, kisebb na-
gyobb választékban, továbbá vállalkozom házi vízvezeték és szőkőkutak készítésére, ugy-
szintén fürdőberendezésekre. Fürdőkádaknak egyedüli raktára és készítője Szarvason.

Forrón ajánlom az eddig legjobbnak elismert fűtéssel berendezett kádaimat,
melyek 200 liter mennyiségű vizet 20 percz alatt képesek 30 fokra felmelegíteni.

Elvállalok mindennemű angol és Watter closett-ek és szcba closett-ek jutá-
nyos készítését.

Továbbá elfogadok kisebb és nagyobb épület munkák készítését a mai kor
igényeinek megfelelően, a legjobb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett horgany
vagy más fémekből mérték és rajz szerint. Bárminemű javítások elfogadtatnak a
legpontosabb kiszolgálás mellett.

Becsés pártfogásáért esdekel alázatos szolgálja

Özv. Forster Károlyné

épület és diszműbádogos.

3-3

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáraiban, az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge
forgalma, mindennemű gazdasági gépekből u. m.:

4, 6 és 8 HP gőzcséplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek, Backer-rendszerű
és Vidats-féle rosták, egy és többvasu ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek,
tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fűkaszalók, szecsckavágók, répvágók és zuzók,
kukoricza morzsolók és csöves tengeri darálók, egy és két járatu őrlőmalmok, olajpré-
sek stb. stb.

nagymérvű készlet összetorlódását okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határo-
zatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen
nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt árakon való eladását
akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekl. közönség tudomására, hogy az eladás
nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a
szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitünő minő-
ségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony árak és előnyös
feltételek mellett beszerezni.

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdézősködékre, mely egyenesen hozzánk ezim-
zendő, szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni. Tisztelettel

SCHLIK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t
Budapest, Külső váci-ut 29-37.

18-10